

השבת מה זה אומר לי

מטרות:

1. לחבב את השבת על הילדים.
2. לברר את המשמעות ה"אישית" של השבת.
3. לברר משמעויות שונות של השבת.
4. לעמוד על מקומה של השבת במסגרת תהליך הבריאה, ובחיי העם היהודי.

אביזרי עזר:

- * לוח פוליגל גדול וצבעוני עליו רשומים מאפיינים של השבת.
- * דף אישי עליו רשומים אותם מאפיינים מכשירי כתיבה.
- * ציורים של ששת ימי הבריאה ושבת.
- * תנ"ך.

מהלך הפעילות:

חלק א'

1. הקבוצה תחולק לתת קבוצות.
2. להמשך הפעילות שתי אפשרויות:

אפשרות א':

כל ילד בקבוצה יקבל דף אישי ויסמן לעצמו 2-3 מאפיינים ש"עושים" לו את השבת. (במידה וישנם מושגים או מאפיינים שאינם מוזכרים יוסיפו הילדים תכנים משלהם) בחלק זה כדאי לעודד את הילדים ולאפשר להם לדבר ביניהם, להשוות, להחליף חוויות, ולשתף את חבריהם לקבוצה בבחירה שלהם. (זו הסיבה שאנו מושיבים את הילדים בקבוצות קטנות).

אפשרות ב':

כל קבוצה תקבל כרטיסיות של מאפיינים, וכל ילד בקבוצה יבחר 2-3 מאפיינים ש"עושים" לו את השבת. במידה ומספר ילדים יבחרו באותו כרטיס שיצטרפו יחד וישתפו אחד את השני בחוויות שמעורר בהם הכרטיס.

3. הילדים יתכנסו למליאה ויחלו בדיון. כדאי להניח לפנייהם את הלוח הגדול כדי לרכז את הדיון.

נקודות לדיון:

1. מי מהחניכים מוכן לשתף את כולנו בבחירה שלו?
2. מה מייחד בחירה זו?
3. האם יש ספור אישי הקשור למושג?
4. מהו המאפיין שבו בחרו רב הילדים, ומדוע?
5. האם הוסיף מישהו מהילדים ערך / מושג שלא הופיע בכרטיסיות?

חלק ב'

לאחר הדיון על המשמעות האישית של השבת אצל החניכים יעבור המדריך לדון עם הילדים על משמעות השבת בחיי העם היהודי:

1. המדריך יפזר על הרצפה את ציורי ששת ימי הבריאה ויבקש מהחניכים לסדר את הימים ע"פ סדר בריאתם. (בכיתות הנמוכות יעצור המדריך במידת הצורך, ובכיתות הגבוהות יותר יפנה מדריך את החניכים לספור בריאת העולם בספר בראשית)

2. כאן יקריא המדריך לחניכים את חלקו הראשון של מדרש חז"ל בו קובלת השבת לקב"ה: "לכל אחד מימות השבוע נתת בן זוג ורק אני נותרתי בודדה" המדריך יבקש מהחניכים לנסות לסדר את הימים זוגות זוגות, (הכוון צריך להיות מתוכנן הבריאה) כך שתיוצר השלמה והרמוניה בין הזוגות. ואכן ששת ימי הבריאה מכילים שלשה זוגות:

יום א' - יצירת האור ===== יום ד' - יצירת המאורות

יום ב' - יצירת היום והרקיע ===== יום ה' - "ישרצו המים... ועוף יעופף... על פני רקיע השמים"

יום ג' - תיראה היבשה ===== יום ו' - "תוצא הארץ נפש חיה למינה"

יש השלמה מדוייקת והרמוניה בין הימים: שלושת האחרונים משלימים את יצירת היסוד שנבראו בשלושת הימים הראשונים. רק השבת נותרה בודדה.

3. כאן יפנה המדריך שאלה לחניכים: מה "גורלה" של השבת? מי בן זוגה? הרי כל הימים "תפוסים"? התשובה נמצאת בסיום מדרש חז"ל: "אמר לה (הקב"ה) כנסת ישראל תהיה בת זוגך". זוהי המשמעות האמיתית של העם היהודי.

4. כאן המקום לחבר בין שני חלקי הפעילות: עם ישראל המורכב מפרטים פרטים (ולכן התייחסנו בתחילת הפעילות למשמעות האישית של השבת לגבינו) הוא בן הזוג של השבת ועליו מוטלת החובה לקיים את השבת לנוח ולהתקדש. הערכים שבחרנו כל אחד באופן אישי- הם המחברים אותנו לשבת.

5. לסיום הפעילות מספר אפשרויות:

א. ללמוד שיר הקשור לשבת.

ב. הקראת ספור.

ג. עבודת יצירה: בחדר יוכנו פינות יצירה וכל חניך (או מספר חניכים יחד) יכין יצירה סמלית שכותרתה השבת שלי.

ד. אפשרות נוספת להכין בקולאז' את ששת ימי הבריאה ושבת.

תפילת שבת

מפות לבנות
ופרחים

זמן פנוי לעצמי

לימוד פרקי אבות

שיחות רגועות
עם חברים

זמן למחשבות, הרהורים
וחשבון נפש

הדלקת נרות שבת

סעודת שבת

פעילות שבת
בקבוצה עם
המדריכים

מנוחה מטרדות
השבוע

לשיר
זמירות שבת

לטייל עם
חברים / חברות
בסביבה

קבלת שבת בקבוצה

מאכלים מיוחדים לשבת

מנוחה והתרגעות לקראת
שבוע חדש

אזירה נעימה ונינוחה

לשבת עם כולם
סביב שולחן שבת

מנוחה וחופש מבית ספר

זמן לְקַרְיָאָה וּמְשַׁחֵק

שיחה

ללמוד
פרשת שבוע

לבלות יותר שעות
עם החברים והמדריכים

ללבוש
בגדי שבת

לבלות בקבוצה קטנה
של ילדים.